

PGS.TS. NGUYỄN ĐĂNG DUNG (Chủ biên)

ThS. BÙI NGỌC SƠN

TS. NGUYỄN MẠNH TƯỜNG

TƯ TƯỢNG HỒ CHÍ MINH

VỀ

NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-ĐC/ 19447

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI, 2007

MỤC LỤC

Lời giới thiệu.....	7
Chương 1. TỔNG QUAN VỀ NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN.....	12
1. Lí thuyết nhà nước pháp quyền của các nhà tư tưởng nhân loại ..	12
2. Nhà nước pháp quyền - một phần của học thuyết The Rule of Law	25
3. Nhà nước trong The Rule of Law - một hình thức tổ chức nhà nước hợp pháp, có nhiều khả năng nhất chống lại sự lạm quyền và sự tùy tiện	31
Chương 2. SỰ HÌNH THÀNH, PHÁT TRIỂN, VÀ NGUỒN GỐC TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN.....	52
1. Những mốc son trong quá trình hình thành và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước pháp quyền	52
2. Nguồn gốc tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước pháp quyền	71
Chương 3. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ TÍNH TỐI CAO CỦA LUẬT.....	91
1. “Trăm điều phải có thần linh pháp quyền”	91
2. Kế thừa và phát triển: “Thần linh”- nguồn gốc của pháp quyền ..	95
Chương 4. TƯ TƯỞNG CỦA HỒ CHÍ MINH VỀ MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VÀ ĐẠO ĐỨC.....	100
1. Từ “thần linh pháp quyền” đến “vấn đề làm người ở đời.”	100
2. Kế thừa và phát triển: xây dựng một Chính phủ trong sạch	107
Chương 5. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ MỘT NHÀ NƯỚC TỔ CHỨC THEO HIẾN PHÁP DO NHÂN DÂN THÔNG QUA	111
1. “Chúng ta phải có một Hiến pháp dân chủ”	111

2. *Kế thừa và phát triển*: Hiến pháp phải được ban hành và thực hiện trong tinh thần của chủ nghĩa hiến pháp.....123

Chương 6. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ MỘT NHÀ NƯỚC BẢO VỆ QUYỀN CON NGƯỜI 130

1. “Mọi người sinh ra đều có quyền tự do và bình đẳng...” 130
2. *Kế thừa và phát triển*: Quyền con người như một giới hạn đối với quyền lực Nhà nước..... 142

Chương 7. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ PHÂN CÔNG QUYỀN LỰC NHÀ NƯỚC 152

1. Một chính thể cộng hòa đặc biệt, đặt nền móng cho sự hình thành ra một loại hình của chính thể lưỡng tính cộng hòa hiện đại 152
2. Thủ lĩnh của đảng cầm quyền là người đứng đầu hành pháp..... 168
3. *Kế thừa và phát triển*: Quyền lực nhà nước không những phải được phân công rành mạch, mà còn phải thể hiện rõ tầm quan trọng của Chính phủ, của người đứng đầu Chính phủ trong tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước 175

Chương 8. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ NHÀ NƯỚC DÂN TỘC CỦA DÂN, DO DÂN, VÌ DÂN 189

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về một nhà nước dân tộc, mọi quyền lực nhà nước tập trung vào Quốc hội do nhân dân toàn quốc bầu ra..... 189
2. “Do Tổng tuyển cử mà toàn dân bầu ra Quốc hội. Quốc hội sẽ cử ra Chính phủ. Chính phủ đó thật là chính phủ của toàn dân”- Chính phủ hợp pháp 201
3. *Kế thừa và phát triển* : nhà nước dân tộc của dân, do dân và vì dân:..... 215

Chương 9. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ MỘT NHÀ NƯỚC CHỊU TRÁCH NHIỆM – MỘT ĐẶC ĐIỂM QUAN TRỌNG CỦA NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN	225
1. Chính phủ của nhà nước Việt Nam dân chủ Cộng hòa phải là chính phủ chịu trách nhiệm, và “Nếu Chính phủ làm hại đến dân thì dân có quyền đuổi Chính phủ.”	225
2. <i>Kế thừa và phát triển:</i> Trong một Nhà nước pháp quyền, Chính phủ phải chịu trách nhiệm.....	232
Chương 10. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ SỰ ĐỘC LẬP CỦA TƯ PHÁP	237
1. Tư pháp: “Phụng công thủ pháp, chí công vô tư”	237
2. <i>Kế thừa và phát triển:</i> Mọi cố gắng của công cuộc cải cách tư pháp đều tập trung vào hoàn thiện nguyên tắc độc lập của tòa án, cơ sở cơ bản cho tư pháp “Phụng công thủ pháp, chí công vô tư”.....	245
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	258